

3. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад (на матеріалі англомовних перекладів української прози) / Зорівчак Р. П. – Львів : Львівський університет, 1994. – 204 с.
4. Кадуріна В. Жанрово-стилістичні особливості сучасного англомовного дискурсу фентезі / В. Кадуріна; наук. кер. О.В. Назаренко // Перекладацькі інновації : матеріали V Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 12-13 березня 2015 р. / Редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.О. Жулавська та ін. – Суми : СумДУ, 2015. – С. 95-96.
5. Ситник Н. В. Жанрові особливості фентезі Д. Р. Р. Толкіна / Н. В. Ситник// Питання літературознавства : наук. зб. – Чернівці : ЧНУ, 2009. – С. 224–234.
6. Толкін Дж. Володар Перстенів / Дж. Р. Р. Толкін // пер. з англ. О. В. Фешовець – Львів : Астролябія, 2006. – 1088 с.
7. Толкін Дж. Сильмариліон / Дж. Р. Р. Толкін // за редакцією Крістофера Толкіна / пер. з англ. К. В. Оніщук: 2-ге, опрацьоване видання – Львів: Астролябія – 2014. – 576 с.
8. Tolkien J. The Lord of Rings / J. R. R. Tolkien. – London : Harper Collins Publishers, 2005. – 1210 p.
9. Tolkien J. The Silmarillion / J. R. R. Tolkien. – London : Harper Collins Publishers, 1977. – 386 p.

Димарь М.О.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук,

доцент Борисенко Н.Д.

**ВІДТВОРЕННЯ ЛЕКСИКИ РОМАНУ СЕТА ГРЕМА-СМІТА
“ГОРДІСТЬ І УПЕРЕДЖЕННЯ І ЗОМБІ” В УКРАЇНСЬКОМУ
ПЕРЕКЛАДІ**

Лексичні одиниці, які можна зустріти у текстах художніх творів, є зазвичай відображенням національного колориту, історичних, культурних, соціальних та інших особливостей становлення й існування певної країни. Кожен визначний

художній твір не може не містити певну кількість принаймні побутових чи географічних реалій, що будуть вказувати на етнічну приналежність його автора [1, с. 60; 7 с. 168–169]. Адже література – це творче відображення дійсності в картинах й образах, створених засобами мови, а з точки зору перекладача – носіями мови, як суб'єктами, що створюють певний художній світ. Кожне слово в тексті літературно-художнього твору набуває образно-естетичної функції, емоційної виразності, крім того, лексика літературного твору є «джерелом відомостей про історію, культуру, традиції народу, мовою якого написано твір. В цьому відношенні лексика набуває особливої значущості, оскільки вона позначає поняття, характерні лише для певного народу» [3, с.75].

Метою нашого дослідження є вивчення способів відтворення лексики в українському перекладі варіації одного з найбільш відомих творів англійської літератури XIX століття «Гордість та упередження» Джейн Остін «Гордість і упередження і зомбі» Сета Грема-Сміта [6].

Об'єктом дослідження є лексичні особливості твору “Гордість і упередження і зомбі” Сета Грема-Сміта. Предметом дослідження є ключові прийоми перекладу лексики роману на українську мову. Методами дослідження є порівняння, компонентний, контекстуальний та перекладознавчий аналіз.

Роман «Гордість і упередження і зомбі» Сета Грема-Сміта (Pride and Prejudice and Zombies) [6] був написаний у 2009 році у жанрі mash-up і є постмодерністським варіантом фантазії на тему роману Джейн Остін «Гордість і упередження», до якого було додано елементи східних бойових мистецтв та зомбі-хорору. За такого незвичного поєднання класичний сюжет був взятий за основу та залишився абсолютно незмінним. У лютому 2016 року вийшов переклад цієї книги українською мовою, роман переклали Роксолана Свято та Ярослава Стріха [4]. Книга вийшла у рамках спільного проекту “Книголав” видавництва “Основи” та 1+1 media.

Використовуючи лексику в художньому творі, автор прагне до більш детального відтворення світу матеріальної дійсності, і, відповідно, до більш яскравого подання художніх образів крізь призму побутового фону. Як наслідок,

відображаються колорит місця і часу, матеріальна обстановка і соціальні умови життя народу на певному історичному етапі розвитку [2, с.33]. Як зазначає Чередниченко О. І. «національний колорит – цілком конкретна особливість літературного твору, яка може бути виражена і більш, і менш яскраво» [5, с. 191]. Зазначимо, що яскравість цього колориту цілком та повністю залежить від автора твору, особистість якого, творчий та життєвий шлях, індивідуальний стиль, історична епоха знаходять своє втілення у творі оригіналу та мають бути відображені у цільовому творі [3, с.88].

Розглянемо прийоми перекладу іменників, що творять каркас речення, виступають здебільшого підметами, додатками, означеннями, хоча також можуть входити до складу складених іменних присудків та обставин. Вони також є складовою частиною різноманітних зворотів, звертань, вставних конструкцій.

До *першого* способу відтворення іменників у перекладі віднесемо використання іменника у цільовому тексті. До прикладу:

I have a high respect for your nerves [6, с. 88].

Ваші слабкі нерви викликають у мене надзвичайну повагу [4, с. 91]. Як бачимо з прикладу іменник *respect* перекладено його відповідником в українській мові *повага*, при цьому не зважаючи на зміну структури цільового речення український еквівалент *повага* зберігає функцію додатка у реченні.

До *другого* способу віднесено заміну словосполучки, до складу якої входить іменник, іменником:

It is a truth universally acknowledged, that a single man in possession of a good fortune, must be in want of a wife [6, с. 35].

Загальновизнаною істиною є те, що одинак – та ще й при grubеньких грошах – неодмінно мусить прагнути одружитися [4, с.38]. У перекладі словосполучки Adj+N *single man* використано іменник *одинак*, що є еквівалентом фрази оригіналу.

Ще одна іменникова фраза оригіналу *in want of a wife* відтворена у перекладі за допомогою комбінації інфінітивів *прагнути одружитися*. Використання іншої

частини мови при відтворенні іменника у перекладі віднесемо до *третього* способу перекладу іменників.

Четвертим способом відтворення іменникових сполук є заміна сполуки дієсловом:

Mr. Bennet made no answer [6, с. 70].

Містер Беннет промовчав [4, с. 74]. Як бачимо з прикладу, фраза *made no answer*, яка містить іменник *answer* відтворюється у перекладі дієсловом *промовчав*, що демонструє компресію у перекладі.

Проаналізувавши способи перекладу іменників, зазначимо, що при перекладі іменники відтворюються іменниками, дієсловами; словосполуки, до складу яких входять іменники, можуть відтворюватися не фразою, а лексичною одиницею, іменником або дієсловом. Подальша перспектива розвідки полягає у вивченні способів відтворення дієслів в англо-українському перекладі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Бурбак О.Ф. Реалія та способи визначення її лінгвістичного статусу / Бурбак О.Ф. // Іноземна філологія. – 1985. – № 5. – С. 68–69.
2. Зорівчак Р.П. Реалія в художньому мовленні; перекладознавчий аспект / Р.П.Зорівчак // Іноземна філологія. – 1994. – С. 106–107.
3. Зорівчак Р.П. Статус реалії як перекладознавчого терміна / Р.П.Зорівчак // Теория и практика перевода. 1985. – Киев, 1985. – Вып. 12. – С. 22–31.
4. Свято Р. та Стріха Я. Гордість і упередження і зомбі / Роксоляна Свято, Ярослава Стріха. – К. : Книголав, 2016. – 296 с.
5. Чередниченко О. І. Про мову і переклад / Чередниченко О. І. – К. : Либідь, 2007. – 248 с.
6. Grahame-Smith S. *Pride and Prejudice and Zombies* / Seth Grahame-Smith – London : Titan Books, 2010. – 176 p.
7. Slavova L. Rendering cultural information in translation: English – Ukrainian direction // L. Slavova, N. Borysenko // Odessa linguistic journal. – 2018. – № 11. – P. 167–173.